

پەرلەمانتارانى كوردستان و قسەيەكى تال

فوناد سديق

ماوهيهكه له ناو پەرلەمانى كوردستاندا بە گەرمى قسە لەسەر زێدە كردنى مووچەى پەرلەمانتارانى كوردستان دەكرى ، وەك بىستتوومە تەنھا چەند ژمارەيەكى زۆر كەمى پەرلەمانتاران نەبىت ، دەنا باقى ھەموو ئەوانى تر واژويان لەسەر ئەو ياداشتە كردووہ كە بۆ كاك عەدنان موفتىيان بەرز كردۆتەوہو داوايان كردووہ مووچەيان چەند مليۆنىكى دى زياد بكرى!!

بەر لە ھەموو شتىك دەبوو ئەو ئەندام پەرلەمانانە (ئەگەر كەمىك خويان بە نوینەرى خەلك دەزانى ، ھەرچەندە خەلك بە نوینەرى خويان نازانى بەلكو نوینەرى حزبەكانن) جارى باسى زێدەكردنى مووچەى خويان نەكردايە ، تا گرفتى خەلكەكە كەمىك سووك نەبوايە ، ھىشتا زۆر گرفت و كيشەى قوول و گەورە دەرھەق بە ژيانى خەلكى كوردستان ھەن ، ئەو خەلكەى كە لەو ئەندام پەرلەمانانە زۆر زياتر قوربانيان داوہ ماندوو بوونە ، لە كاتىكدا ئەندام پەرلەمانى وا ھەيە ، نەك رۆژى لە رۆژان بىرى لەوہ نەكردبووہ بىتتە ئەندام پەرلەمان ، بەلكو لە خەونيشيا بە خەيالى نەھاتبوو دەبىت بە ئەندام پەرلەمان!! ، بە ھەر حال شەرمەزارىيە ئىمزا كۆ بكەنەوہ بۆ زێدە كردنى مووچەكانيان ، لە كاتىكدا ھىشتا دونيايەك گرفت لەو كوردستانە ھەن پىويستيان بە چارەسەركردن ھەيە ، ھىشتا مووچەى فەرمانبەران ، مامۆستايان ، خانەنشيان ، مووچەى ئەم ھەموو خەلكەى بەھوى خەبات و تىكۆشانيان لە كوردايەتى دەرھەتى خويندنيان بۆ نەپرەخساوہ بە ھەزار نالى ئەگەر دابمەزرى مووچەى مانگىكى ئەو فەرمانبەرە تىكۆشەرە تازە دامەزراوہ ناگاتە ژەمە خواردنىكى ئەندام پەرلەمانىك!! ، مامۆستايەكى خاوەن خزمەتى (١٤-١٥) سال خزمەت مووچەى مانگىكى رىك يەك ژەمە خواردنى پەرلەمانتارىكە!! . سەيرە ھىشتا دەستورمان نىيە ، حكومەتىكى پارچە پارچە كراومان ھەيە ، كارەبامان نىيە ، ئاومان نىيە ، خواردنى بايە ھىچ كەلكى نىيە ، خەلك لە دامودەزگاكانى حكومەت دانامەزرى ، ھاتووچۆ ھەوليرى تەواو خنكاندووہ ، تيرۆر خەريكە بە شىنەيى دزە بۆ ھەموو مالىك دەكات ، مېتۆدى پەرورەدە لە كوردستانا ھەر زۆر فاشيلە ، نازانين چۆن مامەلە لەگەل ئايين و ئىسلام و ئىسلامى سياسىدا بكەين ، ھەر مەزگەوتەو بە حكومەت و خەلكى خىرخوازو دەولەمەندەكانەوہ دروست دەكرى ، بەلام لە دروستكردنى قوتابخانەيەكدا دەكەوينە ژيررەحمەتى بازگانىك . بەلیندەرىكى بى بەلین!! ، ھىچ بەرنامەيەكمان بۆ چۆنىتى مامەلەكردنمان لەگەل ئىسلامى سياسىدا نىيە ، ئاخىر ئەوہ (١٤) سالە بەعسىەكان جىگە بە كوردپەرورەو تىكۆشەران بە تال دەكەن . جياوازييەك لەنيوان ژيانى خەلكدا ھەيە بەقەد جياوازي ناسمان و رىسمان ، خەلك ھەيە لە ھەموو ژيانيدا يەك بىستە زەوى نەدراوەتى نە لە سەردەمى بەعس نە لە سەردەمى دەسەلاتى كوردى ، بەلام خەلكيش ھەيە ھەم لە سەردەمى بەعس موستەفید بووہ ، ھەم لە سەردەمى دەسەلاتى كورديش زياتر موستەفیدتر بووہ ، خوا بىپرئ . ئىدى ئەوہيە ، خەلكىكى زۆر لەم كوردستانە ھەست بە نامۆيى دەكەن ، ھەست بە نامۆيى دەكەن چونكە بىستىك زەوى نىيە لەسەرى بژى ، كرىچىيەتیش ناگرىكى بى ئامانە ھەموو سنوورىكى بەزاندووہ!! .

دیاردی سواکردن پەتایەکه و شاری هەراسان کردوو ، خەلکی هەژارو نەدار پایتەختی پڕکردوو ، بازار بازاری دەولەمەندە چاو چنۆکەکانە ، هەژارەکان کە زۆربەیی خەلکی پیکدەهینن تەنھا ئەوەندەیان لە دەست دیت تەماشایان بکەن و زەقەیی چاویان بپیت .

من دەزانم زۆربەیی هەرە زۆری ئەو ئەندام پەرلەمانانەیی کوردستان باش دەزانن خەلک بە نوینەری خۆیان نازانی ، خودی ئەندام پەرلەمانەکانیش ئەوراستیە باش دەزانن کە نوینەری خەلک نین ، ناخرەیی واهەییە ئەگەر لە پەنای حزبەو نەبیت و خۆی هەلبژێریت دەکریتە مەهزەلە ، ژنەکەیی خۆیشی دەنگی ناداتی!! خوشیان باش دەزانن هەر بۆیە جارێ زوو مووچەیی خۆیان دەکەن بە کیشە ، لە کاتیکیدا هی وای تێدایە تا رایەپینی بەهاری ۱۹۹۱ یش هەر گالتەیی بە کورد دەهات . بۆیە ئیستاش ناھەق نییە کە کردووینانە بە ئەندام پەرلەمان ، داوای زێدە کردنی مووچەو زۆر شتی دیکەیش بۆ خۆی بکات . خەلک هیشتا لە بیرو نەکردوو کە ئەندام پەرلەمانەکانی پێشوو لە کاتی هێرشیی ئەمریکا بۆ سەر عێراق چەند مانگی تەنانت فەرمانبەریش مووچەکەیی پێ نەدەرا ، بە تاییبەت لە نەورۆزی نیسانی ۲۰۰۳ ، کەچی ئەندام پەرلەمانە بەرپزەکان مووچەیی مانگانەیان کاش وەردەگرت !!، وەرگرتنەکەشیان بە شەرتی چەقۆ بوو ، نە بە دۆلار بوو نە بە دیناری چاپ بوو ، ئەوەش مەهزەلەییەکی دیکە بوو !! خەلک و فەرمانبەر هیشتا لە بیریان نەکردوو کە مووچەکەیان ئی دەکرا بە شیرو ریوی و جارێک بە پارەیی چاپ و جارێک بە دۆلارو ، بەلام قەت بە دیناری سویسرییان پێ نەدەدان ، تەنھا بۆ ئەندام پەرلەمانەکان بە دیناری سویسری بوو ، ئەمەش لەبەر ئەوە بوو ئەوکات دیناری چاپ و دۆلار دابەزیبوون ، دیناری سویسری لە بەرزبوونەو دەابوو ، مەهزەلەیی زەبەللاح تر ئەوەبوو کاتیکی مووچەیان دەدا فەرمانبەر ، یەک دۆلار تەنھا (۴- ۵) دیناری سویسری بوو ، کەچی دۆلاریکیان بۆ بە (۱۰) دینار حساب دەکرد !! دیناری سویسریشیان نەدەدایین!! عارەب گوتەنی (ترید غزال اخذ ارنب ، ترید ارنب اخذ ارنب) بەلام تەنھا بۆ ئەندام پەرلەمانەکان (چونکە نوینەری گەل بوون !!) بە دیناری سویسری و پارەیی کاشیان وەردەگرت !! ئەمەییە میژووی پەرلەمانتاری کورد!!